

Gazdasági agrármérnök szak

Záróvizsga „A” tételsor

2006.

1. A gazdaságpolitika cél- és eszközrendszere, a gazdaság- és agrárpolitikai célok összefüggései. A vállalati működés alapkérdései, célja, vállalkozások indításának főbb összefüggései. Vállalkozási formák a mezőgazdaságban.
2. A gazdasági növekedés legfontosabb közgazdasági összefüggései és kategóriái. A mezőgazdaság helye és szerepe a gazdaságfejlesztésben. A mezőgazdasági vállalatok növekedésének és fejlődésének főbb összefüggései.
3. Az élelmiszergazdaság sajátosságai, gazdasági kapcsolatai, erőforrásai. A mezőgazdasági erőforrások főbb csoportjai, tulajdonságaik és szerepük főbb összefüggései a vállalati gazdálkodásban.
4. A mezőgazdasági termelés szerkezete, változásának tendenciái. A földtulajdon és földhasználat gazdasági összefüggései. A vidékfejlesztés szerepe a mezőgazdaság fejlődésében. A vállalati termelési szerkezet kialakításának főbb összefüggései. Változtatási irányai.
5. Az Európai Unió agrárszabályozásának főbb összefüggései, intézmény- és eszközrendszere. A Közös Agrárpolitika (CAP) eszközei, irányai. A vállalati pénzgazdálkodás főbb döntési, szervezési feladatai, eszközrendszere.
6. A humán erőforrás szerepe és sajátosságai a mezőgazdasági termelésben, a foglalkoztatáspolitikai problémái. Foglalkoztatási formák lehetőségeinek főbb jellemzői a mezőgazdaságban. A vállalati munkaerő-gazdálkodás és az érdekeltségi rendszer főbb összefüggései.
7. A mezőgazdaság műszaki fejlesztésének sajátosságai, formái és főbb összefüggései. A beruházás-politika jellemzői, irányai és lehetőségei a mezőgazdaságban. A mezőgazdasági vállalatok eszközgazdálkodásának problémái.
8. A mezőgazdaság ágazati rendszere, kapcsolatainak elemzése, értékelése. A ráfordítási és kibocsátási folyamatok főbb összefüggései. A vállalatok átfogó elemzésének tartalmi összefüggései, az üzleti tervezés főbb lépései.
9. Az élelmiszertermelés vertikális és horizontális kooperációinak főbb jellemzői és formáinak lehetősége a mezőgazdaságban. Az kooperációk gazdasági előnyeinek főbb összefüggései. A mezőgazdasági vállalatok ágazatainak kialakításával kapcsolatos főbb döntési feladatok.

10. A növénytermesztés nemzetgazdasági szerepe, szerkezete Magyarországon. A növénytermesztés tendenciái és irányai az Európai Unió szabályozásának tükrében. A növénytermesztési ágazatok kialakításának és működtetésének általános sajátosságai.
11. Az egyéves növénytermesztési ágazatok (GOFR növények) piacszabályozási rendszere. A főbb illeszkedési pontok az Európai Unió szabályozásához. Az egyéves növénytermesztési ágazatok kialakításának és működtetésének főbb döntési sajátosságai.
12. Az ültetvények (szőlő, gyümölcs) főbb gazdasági összefüggései, piaci tendenciái, jövőbeli lehetőségei az Európai Unió szabályozásának tükrében. Az ültetvények kialakításának és működtetésének főbb döntési sajátosságai.
13. Az állattenyésztés nemzetgazdasági szerepe, szerkezete Magyarországon. Az állattenyésztés piacszabályozásának irányai az Európai Unióban, az állatjóléti szabályozás főbb összefüggései. Az állattenyésztési ágazatok kialakításának és működtetésének általános sajátosságai.
14. A tej- és hústermelés (szarvasmarha, juh) főbb gazdasági összefüggései, piaci tendenciái, jövőbeli lehetőségei az Európai Unió szabályozásának tükrében. A tej- és hústermelés vállalati szintű szervezése, működtetésének főbb döntési sajátosságai.
15. A sertés- és baromfihús főbb gazdasági összefüggései, piaci tendenciái, jövőbeli lehetőségei az Európai Unió szabályozásának tükrében. A sertés és baromfihús vállalati szintű szervezése, működtetésének főbb döntési sajátosságai.
16. Az Európai Unió kohéziós politikájának főbb összefüggései, tendenciája. Regionális gazdaságfejlesztési stratégiák irányai. A Strukturális Alapok részei, finanszírozásuk főbb összefüggései. A mezőgazdasági vállalatok forgóeszköz- és készletgazdálkodásának problémái.
17. A Nemzeti Fejlesztési Terv főbb összefüggései, a fejlesztés irányait meghatározó operatív programok célrendszerének bemutatása. A vállalati tervezés szerepe, módszerei, eljárások.
18. A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv főbb összefüggései, a fejlesztés irányait meghatározó programok célrendszerének bemutatása. Az Európai Unió vidékfejlesztési politikája. Stratégiai tervezés és az alapvető vállalati stratégiák.
19. Az Európai Unió főbb intézményeinek bemutatása, döntéshozatali rendszerük főbb összefüggései. A termőföld, mint alapvető mezőgazdasági erőforrás.
20. Az Európai Unió agrár- és vidékfejlesztési intézkedéseire kapcsolódó támogatások hazai intézményrendszere. A kifizetések intézményi háttérének működésének főbb összefüggései. Vállalat, mint gazdasági rendszer. Vállalati célok, irányítási funkciók, feladatok.

Gazdasági agrármérnök szak

Záróvizsga „B” tételsor

Agrár közgazdasági szakirány

2006.

1. Az árpolitika, árrendszer összefüggései, az árszínvonal arányok közgazdasági megítélése és agrárgazdasági hatásai.
2. A mezőgazdasági- és élelmiszerpiac sajátos vonásai (keresleti-kínálati rugalmasság, jövedelemrugalmassági hatás), a keresletet és kínálatot befolyásoló tényezők összefüggései.
3. A Termelői Értékesítő Szervezetek (TÉSZ-ek) szerepe, jelentősége a zöldség-, gyümölcs ágazat szabályozásában.
4. A komparatív költségelmélet érvényesülésének korlátai, mezőgazdasági termékek piacán, a protekcionizmus hatása a mezőgazdasági termékek kereskedelmére.
5. A CAP kialakulása, szakaszai, a fontosabb szabályozási eszközök jellemzői és hatásuk a CAP működése során.
6. A NFT (Nemzeti Fejlesztési Terv) és az AVOP (Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Program) összefüggései, az AVOP szerepe az agrár- és vidékfejlesztési folyamatokban.
7. Az árutőzsde felépítése, jelentősége. Árbiztosítási lehetőségek az árutőzsdén (fedezeti és opciós ügyletek elmélete).
8. Az agrobusiness értelmezése, az érdekkapcsolatok jellemzői az élelmiszer termékpályán. Az élelmiszertermelés szabályozásának jellemzői a (vegyes-) piacgazdaságban.
9. A vertikális árszerkezet-vizsgálat konzekvenciái az élelmiszer termékpályán.
10. A tulajdonváltás és a privatizáció elméleti összefüggései, hatásuk az élelmiszeripar alakulására.
11. A borpiac sajátosságai, piacsabályozási módszerek az EU és a magyar piacokon.
12. Az intervenció és közraktározás szerepe a piacsabályozásban. Piacsabályozási eszközök gabona termékfelesleg és terményhiány esetén.
13. Az agrárpiacon rendtartás kialakulása, fontosabb fejlődési elemei. A termékutáncok jelentősége, szerepük a hazai agrárszabályozásban.
14. Agrárpolitikai eszközök a mezőgazdasági eszközellátottság növelése érdekében. Agrárfinanszírozás lehetséges formái, egyszerűsített támogatási rendszer működése.
15. Árpolitikai beavatkozási eszközök a mezőgazdasági termelés szabályozásban, gyakorlati alkalmazásuk tapasztalatai (ütközőkészletek, támogatott vásárlás, garantált ár és veszteségfizetés, hazai kvóta, importlefölözés, inputok támogatása).
16. Az élelmiszerbiztonság jelentőségének növekedése és hatása az ágazat nemzetközi versenyképességére.
17. Érdekképviselők helye, szerepe és jelentősége a mezőgazdaságban.
18. A mezőgazdaság kétpólusú üzemszerkezete, agrárpolitikai eszközök a hatékony üzemméret kialakítására.
19. Helyes mezőgazdasági gyakorlat (GAP) és a kereszt-megfeleltetés összefüggései.
20. A mezőgazdasági humán erőforrás problémái és komplex fejlesztésének lehetőségei.

Gazdasági agrármérnök szak
Záróvizsga „B” tétel sor
Agrármarketing szakirány
2006.

1. A marketing fogalma, alapösszefüggései és irányzatai.
2. A szervezeti piacok típusai és a beszerzési magatartás összetevői.
3. Az élelmiszerfogyasztói és vásárlói magatartás tényezői I. (biológiai, pszichológiai és demográfiai)
4. Az élelmiszerfogyasztói és vásárlói magatartás tényezői II. (társadalmi, kulturális és közgazdasági)
5. A piaci verseny, a versenystruktúra és a versenytárs elemzés módszerei.
6. A piaci szegmentáció, a piacválasztás és a piaci pozicionálás módszerei.
7. A szekunder piackutatás alkalmazási lehetőségei, előnyei és hátrányai.
8. A primer adatfelvételi módok a (megkérdezés, a megfigyelés és a kísérlet).
9. A kvalitatív és kvantitatív piackutatási módszerek.
10. A véletlen és tudatos mintavételi eljárások.
11. A piaci becslések és előrejelzések fontosabb módszerei (aránylánc, piacfelépítés, észlelési térképek, analitikus trend).
12. A termékmix, a termék hierarchia, minőség, a termékek csoportosítása, a termékfejlesztés, és életciklus.
13. A termékek csomagolása és márkázása.
14. A piaci árképzés módszerei.
15. A vállalkozói árképzés módszerei.
16. A marketingcsatorna típusai szintjei, szereplői és a csatornkapcsolatok jellemzői
17. A logisztikai feladatrendszer és kapcsolata a marketinggel, logisztikai alapelvek.
18. A fogyasztóösztönzés eszközei és módszerei.
19. A kereskedelemösztönzés eszközei és módszerei.
20. A marketingstratégiák típusai, a stratégiai tervezés folyamata és módszerei.

Gazdasági agrármérnök szak

Záróvizsga „B” tétel sor

EU Agrármenedzser szakirány

2006

1. Az európai integráció közgazdaságtani alapjai. Integrációs formák (vámunió, közös piac, egységes belső piac, gazdasági unió).
2. Az európai integráció fejlődése (Közösségek, Egységes Európai Okmány, Európai Gazdasági Térség, Európai Unió). Az EU pillérei.
3. Monetáris integráció (EMS, EMU), konvergencia-követelmények, az euro, az optimális valutaövezet, a gazdaságpolitikai integráció.
4. Az Európai Unió intézményrendszere. Fő intézmények (Tanács, Bizottság, Parlament, stb.). A közösségi döntéshozatal eljárási rendje.
5. A mezőgazdaság multifunkcionális jellege és a Közös Agrárpolitika. A KAP fő céljai. A szabályozás alapvető területei.
6. A közös piaci szervezetek (CMO) sajátosságai, alapelvei. A piaci szervezetek főbb típusai. A szabályozás eszközei.
7. Az EU közös költségvetése, a költségvetés alapelvei, fő bevételei és kiadásai. A Közös Agrárpolitika finanszírozása (EAGGF).
8. A CAP árszabályozási modellje. A rendszer alapproblémája.
9. A Közös Agrárpolitika jóléti hatásai. A KAP változásai és reformja.
10. A szétválasztás közgazdaságtana. A szétválasztás foka.
11. A CAP reform eddigi működése. Az AGENDA 2000. és a 2003. évi program. A CAP reform jövőbeli kilátásai.
12. Egységes támogatási rendszer (SPS) és a nemzeti implementáció.
13. Az EU strukturális és regionális politika alapvető jellemzői. Strukturális alapok, Kohéziós Alap.
14. Vidékfejlesztési politika, a CAP második pillére.
15. A növénytermelés közös piaci szervezetei.
16. Az EU tejpiaci szabályozása. A marhahús piaci szervezet. Állategészségügyi szabályozás az EU-ban.
17. A GATT Uruguay forduló és a Közös Agrárpolitika. A jelenlegi WTO-tárgyalások kilátásai, követelményei.
18. A Közös Agrárpolitika jövője (kihívások, lehetséges megoldások).
19. Az EU keleti bővítése. A csatlakozás eljárási menete. A csatlakozás gazdaságpolitikai összefüggései. A strukturális politika adaptációja.
20. Az EU keleti bővítése és a CAP. A magyar agrárgazdaság versenyképessége és az EU. Az EU agrártámogatási rendszer adaptációja.

Gazdasági agrármérnök szak Záróvizsga „B” tételsor

HEM szakirány
2009/10.

1. A humán tőke, mint különleges tőke jellemzői, a vállalati (szervezeti) stratégia és a humán stratégia kapcsolata.
2. Az Európai Unió foglalkoztatáspolitikájának fejlődése, eszközrendszere mai jellemzői.
3. A magyar emberierőforrás-gazdálkodás fejlődésének főbb jellemzői, állomásai az 1920-as évektől napjainkig.
4. A humán erőforrás menedzsment fő funkciói, egymásra épülő rendszere, helye, szerepe a vállalati irányításban.
5. A társadalmi foglalkoztatáspolitikai jellemzői, eszközrendszere, kapcsolódásai a vállalati humánpolitikához.
6. Az emberi erőforrás tervezés tartalma, folyamata és módszerei, a személyügyi információs rendszerek alkalmazásának területei a tervezésben.
7. Munkakörök tervezése, kialakítása és elemzése. Munkakör-elemzési és értékelési módszerek. Munkaköri leírások.
8. Toborzás, munkaerő biztosítás külső és belső forrásokból. A kiválasztás folyamata, módszerei.
9. A foglalkoztatási esélyegyenlőségi kapcsolatos elvek, szabályok és gyakorlat az EU-ban és Magyarországon.
10. Szegmentált munkaerőpiaci elméletek. A munkaerőpiac legfontosabb szegmensei, hazai jellemzői.
11. A rugalmas és az „A” tipikus foglalkoztatási formák jellemzői, egyéni és szervezeti előnyei.
12. Ösztönzés-menedzsment lényege, a motiváció elméletei és alkalmazási lehetőségeik a gyakorlatban. Rövid és hosszú távú-, anyagi és nem anyagi ösztönzési formák.
13. Nemzetközi és hazai trendek a munkajövedelmek belső szerkezetváltozásában.
14. Bérezési rendszerek fajtái, azok jellemzői és kiválasztásuk szempontjai.
15. A teljesítmény-menedzsment jellemzői, a teljesítményértékelés kapcsolata az ösztönzési rendszerekkel és az emberi erőforrás fejlesztéssel.
16. Karriertervezés és a szervezetfejlesztés kapcsolata. A vertikális és horizontális karrier és a szervezeti hatékonyság tervezési összefüggései.
17. A munkaügyi konfliktusok kezelésének intézményi lehetőségei.
18. A foglalkoztatás legfontosabb jogszabályi keretei a rendszerváltás után.
19. Az érdekek egyeztetésének fórumai, keretei Magyarországon.
20. Megválás a munkaerőtől. Outplacement.

Gazdasági agrármérnök szak

Záróvizsga „B” tételsor

Pénzügyi – Számviteli Szakirány

2006

1. A számvitel feladata, funkciója, törvényi szabályozása, az előírt kötelezettségek. A számviteli munkafolyamat lépései, a számvitel alrendszerei. Gazdasági események típusai és hatásuk a vállalkozás vagyona, valamint eredményére.
2. A számviteli alapelvek, tartalmuk, érvényesítésük hatásai. A számviteli politika készítésének célja, tartalma, az egyes részek felépítése. A számviteli politika kapcsolata a vállalkozások más rendszereihez.
3. A vállalkozások vagyonának csoportosítása, fajtái. A vagyon megjelenése a beszámolóban. A vagyon értékelése, összetételének hatása a vállalkozások tevékenységének megítélésében.
4. A vagyoni, jövedelmi, jövedelmezőségi és pénzügyi helyzet értékeléséhez használt főbb mutatók számítása és elemzése a mérleg, valamint az eredmény-kimutatás adatai alapján.
5. A tárgyi eszközökkel való ellátottság vizsgálata, állományuk összetételének, elhasználódásának, korszerűségének, kapacitás-kihasználásának elemzési módszerei. A tárgyi eszközök kihasználásának összefüggései a termelés volumenével, az értékesítéssel és az eredménnyel.
6. Ismertesse a kettős könyvvitel módszerét, valamint a főkönyvi kivonatból nyerhető információkat. A számviteli beszámolók típusai, az egyes részek tartalma. A beszámolóból nyert információk elemző és döntés előkészítő szerepe.
7. Befektetési – beruházási döntések kritériumai, elvégzendő feladatok, az eredmények értékelése (megtérülési mutatók, belső megtérülési ráta és problémái, jövedelmezőségi index, nettó jelenérték).
8. Kockázat és hozam összefüggései, értékpapír-piaci egyenes, a vállalati béta meghatározása, szerepe. Érzékenységvizsgálatok.
9. Az eredmény-kimutatás típusai, könyvviteli háttere, felépítése, az eredménykategóriák tartalma. A társasági adó megjelenítése az eredmény kimutatásban.
10. Az eredmény elemzés módszerei. Az eredményt meghatározó tényezők elemzése. Fedezet számítás és elemzés.
11. A vállalatértékelés elvei. A vállalkozások finanszírozásának módszerei, tőke költség és tőkeszerkezet összefüggései. A vállalati kockázat és meghatározásának módja.
12. Az ellenőrzés fogalma, a vezetésben betöltött helye, szerepe. A magyar ellenőrzési rendszer felépítése, az ellenőrzés módszerei, eszközei.
13. A pénzügypolitika fogalma, részei. A költségvetési politika, költségvetési deficit számítása és megítélése, az államadósság és annak menedzselése.
14. A monetáris politika eszközrendszere és működési mechanizmusa. A monetáris tartalék szerepe, szintjét meghatározó tényezők, összefüggése az árfolyamrendszerrel.

15. A hitelintézetek és vállalkozások kapcsolatrendszere a számlavezetés és hitelezés területén. A hitelezési folyamat, bírálati rendszer (adós- ügylet- és fedezetminősítés). A mezőgazdasági hitelezés sajátosságai.
16. Az értékpapírok fogalma, fajtái, szerepük. A hozamszámítási módszerek. A piaci árfolyamokat meghatározó tényezők (kötvénynél, részvénytől). Az azonnali és határidős ügyletek fogalma, fajtái, szerepe.
17. Az adó fogalma, csoportosítása. Az adózás jogi szabályozása. A közvetlen és közvetett adók típusai. A jövedelemadók, az ÁFA és a járulékok rendszere. Az adó szerepe a vállalalkozási tevékenységben, adóbevallási és eljárási szabályok.
18. Pénzügyi tervezés. A tervezés célja, követelményei, folyamata. Ismertesse a pénzügyi terv részeit (mérlegterv, eredményterv, pénzforgalmi terv, nettó cash-flow, hitelterv) és azok összefüggéseit. Fizetési problémák kezelése.
19. A devizapolitika fogalma, részei és azok jellemzői. A devizakereslet-kínálat tényezői, árfolyamfajták. Fizetési mérleg. A pénzügyi nyitottság és mérése. A nemzetközi tőkeáramlások jellemzői.
20. Az Európai Unió közös költségvetésének elvei, jellemzői (bevételi és kiadási tételeinek alakulása). Az Európai Monetáris Unió elvei, követelményei. Az euró árfolyamrendszere.

Gazdasági agrármérnök szak
Záróvizsga „B” tételsor
Termelésmenedzsment és logisztika szakirány
2006

1. Termék (teljesterkép és termékhierarchia), termékfejlesztés (ötletgyártási módszerek, források).
2. A termék-életciklus (egy-egy szakaszok jellemzői, termék-életciklus és BCG mátrix összefüggései).
3. Az árképzési elvek és a hozzájuk illeszkedő módszerek (költség alapú, versenytárhoz igazodó, kereslet-orientált).
4. Az eladásösztönzés eszközei és jellemzői (reklám, értékesítés ösztönzése, PR, személyes eladás, direkt marketing).
5. Szolgáltatások jellemzői (HIPI elv, szolgáltatási rés elemzés), a szolgáltatás egyensúly fenntartásának eszközei (keresleti és kínálati oldal).
6. A beszerzés célja, funkciói. A beszerzés stratégiai jelentősége. A beszerzés folyamata és alapszituációi. Információgyűjtés a beszerzési piacról.
7. A szállítók kiválasztásának és értékelésének módszerei. Előzetes értékelés módjai. Formális értékelő módszerek: súlyozott összeg, kategórikus eljárás, profildiagramm. Fontosság-kockázat mátrix (Krajlic) használata.
8. Az értékesítési csatornák funkciói. Csatornaváltozatok típusai, a csatornaváltozatok értékelése, a csatorna tagjainak motiválása. Csatornakonfliktusok és kezelésük.
9. A kis- és középvállalkozások társadalmi, gazdasági szerepe az EU-ban és Magyarországon.
10. A vállalkozási folyamat értelmezése, szakaszai. Az egyes szakaszokban elvégzendő feladatok.
11. A vállalkozások fejlődésének életciklusai, revolúciós és evolúciós szakaszai. Az egyes életciklusok jellemzői.
12. A logisztikai vevőkiszolgálás (vevő-kiszolgálási szintek, teljesítményi mutatószámok, a rendelés feldolgozás menedzsmentje)
13. Ellátási lánc menedzsment kiemelt kérdései (ostorcsapás-effektus, a tagok együttműködése, a stratégiai partnerkapcsolatok, az ellátási láncok sikertényezői)
14. A logisztika és a vállalati szervezet (Az egyes szervezeti formák és a logisztikai alrendszer kapcsolata, szervezetfejlesztési lehetőségek napjainkban)
15. Készletgazdálkodás menedzsmentje (készletezés költségei, készletezési modellek)
16. Az ellátás korszerű megoldásai (JIT, MRP, kanban, Cross-Docking, Continuous Replenishment, Quick Response)
17. A logisztikai (készletezési/raktározási/szállítási/stb.) tevékenységek kihelyezési lehetőségei
18. Az értékteremtő folyamatok szerepe a vállalati gazdálkodásban (az érték fogalma, érték dimenziók, az értékteremtő folyamat elemei, a külső és belső értéklánc szerepe).
19. A versenyelőny fogalma, tipikus külső és belső forrásai. A versenyelőny és a választott stratégia összefüggés rendszere, a stratégiai döntések főbb területei. A termelés és/vagy szolgáltatás alapstratégiái, illetve alstratégiái, stratégiai konfliktusok.
20. Termelés és szolgáltatás tervezés főbb szintjei és módszerei (MRP tervezés, JIT és OPT termelési filozófiák).

Gazdasági agrármérnök szak

Záróvizsga „B” tétel sor

Regionális Gazdaságtani Szakirány

2006.

1. A regionális gazdaságtan tárgya, tudományterületi elhelyezkedése, határtudományi összefüggései, hasonlóságok és különbségek a gazdasági és földrajzi tudományokhoz.
2. A gazdaság térbelisége, az „egy pont” gazdasági modell főbb jellemzői, a modell regionális kiegészítésének összefüggései, tanulságai.
3. A gazdasági tér mint költségtér vizsgálata, izodapanok és a költségfelszín változásai. Az ár és a költségfelszín általános törvényszerűségének főbb összefüggései.
4. A sorrend és nagyság törvénye, a települési szerkezetek kialakulása, a települések funkciók alapján történő kategóriái. A települések szerkezetére ható tényezők főbb összefüggései.
5. Térbeli szerkezetek fejlődésének valószínűségi modellje: a MARKOV láncok és speciális típusai. Az urbanizáció folyamatának előnyei és hátrányai.
6. Telephelyelméletek kialakulásának főbb jellemzői. A KONDRATYEV-ciklus értelmezése. A hazai telephelyválasztások főbb gazdasági összefüggései.
7. Mezőgazdasági (THÜNEN) és ipari (WEBER) telephelyelméletek rendszerei, jelentőségük. A telephelysúly és az anyagindex regionális gazdasági jelentősége.
8. Térgazdasági elméletek (LÖSCH), a térbeli egyensúly kialakulásának rendszere és folyamata. Az optimális térhasználat főbb gazdasági összefüggései.
9. Telephelyelméletek napjainkban. A természeti, a gazdasági és a humán erőforrás szerepe a telephelyválasztásban. A működő tőke áramlását befolyásoló főbb tényezők rendszere a hazai gazdaságfejlesztésben.
10. Az exportbázis, az endogén és a polarizációs fejlődés elméletének szerepe, jelentősége, felépítettsége. Centrum és periféria problematikájának főbb összefüggései a hazai területfejlesztésben.
11. A regionális politika történelmi kialakulásának főbb összefüggései, fejlődése, hosszú távú céljai, forrásai és szerepe a regionális fejlesztésben. A NUTS rendszer főbb részei, hazai intézményrendszerének elemei.
12. A területi egyenlőtlenségek kialakulásának főbb tényezői, mérése, mutatói (Duál-mutató, a súlyozott relatív szórás, és a Hoover-mutató). A területi egyenlőtlenségek mérsékléséhez kapcsolódó Európai Unóban működő közösségi kezdeményezések rendszere.
13. Regionális fejlesztési stratégiák fajtái, hasonlóságok, különbségek, ESDP, EURÓPA 2000 és az EURÓPA 2000+. A különböző fejlesztési zónák elhelyezkedése az Európai Unióban.
14. Az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és a Kohéziós Alap céljainak főbb összefüggései, támogatási rendszerük, formájuk, irányaik.
15. A turizmus gazdaságfejlesztési lehetőségei, irányai, pénzügyi forrásai az Európai Unióban. A hazai turisztikai vonzerőleltár főbb összefüggései.

16. Klaszterek kialakulásának és gazdaságfejlesztésének főbb összefüggései, formái lehetőségei a hazai gazdaság szerkezetben. Klaszterek és szinergiák főbb gazdasági hatásai.
17. A regionális fejlődés politikai távlatai, a hazai intézményrendszer főbb elemei (1996/XXI. sz. törvény) Az infrastrukturális fejlesztések gazdaságnövekedésre gyakorolt hatása, a hazai tendenciák főbb összefüggései.
18. Alternatív gazdaságfejlesztési irányok a hazai nemzetgazdaság szerkezetében. Alternatív energiaforrások lehetőségei, fejlesztésük főbb összefüggései a hazai energiagazdálkodásban.
19. A területi tervezési elméletek főbb összefüggései, rendszerük az Európai Unióban. A hazai területi tervezés intézményrendszere. Területi tervezési folyamat főbb lépései, a tervezés monitoringjának főbb kérdései.
20. A területi tervezés főbb módszereinek elemzése, használhatóságuk bemutatása a területfejlesztés rendszerében.

Gazdasági agrármérnök szak
Záróvizsga „B” tételsor
Vidékfejlesztés és Szaktanácsadási szakirány
2006.

1. Növekedés – fejlődés – fejlesztés. A vidék funkcióinak változásai.
2. Mi a vidékfejlesztés fogalma, melyek a fogalom lényeges elemei és mi a viszony a vidékfejlesztés és a területfejlesztés között?
3. Tájgazdálkodás és vidékfejlesztés
4. A vidékfejlesztés központi értékei: endogenitás, diverzitás, fenntarthatóság, emberközpontúság, szubszidiaritás, bottom-up megközelítés.
5. Az informális gazdaság elmélete, az emberi erőforrások egyenlőtlenségei.
6. Mi a közösségfejlesztés lényege, melyek a közösségfejlesztői folyamat fázisai, milyen közösségfejlesztői módszereket ismerünk?
7. A vidékfejlesztéshez kapcsolódó elméletek: centrum – periféria elmélet, modernizáció elmélet.
8. A térbeli egyenlőtlenségek, a területi kiegyenlítő elmélete.
9. Az infrastruktúra fogalma, típusai és jelentősége a vidékfejlesztésben.
10. Ismertesse, milyen jellemző csoportokat különböztethetünk meg az innovációk adaptálása szempontjából, és melyik miként helyezkedik el a lokális társadalomban, melyikre mennyiben támaszkodhat a szaktanácsadás az innovációk terjesztésében. Összegezze, hogy milyen vidékfejlesztési tanulságokat szolgáltat az innováció időbeli és térbeli terjedésének folyamata.
11. Melyek a "Fenntartható Fejlődés" mint fogalom kialakulásának főbb történeti szakaszai? Melyek a fenntartható fejlődés koncepciójának gyenge pontjai? Melyek a fenntartható fejlődés pillérei és azok részletes tartalma?
12. Milyen szempontjai lehetnek a kistérségek lehatárolásának? Mivel jellemezhetőek az elmaradott vagy hátrányos helyzetű térségek? Hogyan történt a statisztikai körzetek meghatározása? Milyen módszereket lehet alkalmazni a lehatárolásoknál?
13. Milyen szakértői és közösségi vidékfejlesztési módszereket ismer a kistérségek elemzéséhez?
14. Melyek a helyi társadalom jellemzéséhez használható dimenziók, hogyan értelmezhető a helyi társadalom „minősége”? Mi a szerepe az önkormányzatoknak?
15. Melyek a vidéki és a városi területek közti különbségek okai és dimenziói?
16. A fejlesztéseket szolgáló helyzetfeltárás főbb módszerei és eljárásai.
17. A vidékfejlesztési programkészítés főbb lépései és módszerei.
18. A programdokumentum főbb összetevői, formai és tartalmi kívánalmai. A monitoring és az értékelés szerepe a vidékfejlesztésben.
19. A vidékfejlesztési projekt tervezés lépései
20. A helyi szociális ellátórendszer jellemzői